

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 6Cdo/201/2022                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 4118203901                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 25.09.2024                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jana Zemková             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2024:4118203901.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne T. P., narodenej X. H. XXXX, Š.B. X, N. L. J., proti žalovanej J. P., narodenej XX. T. XXXX, L. XX, N. L. J., zastúpenej advokátom JUDr. Marekom Ďuranom, Štefánikova 34, Nitra, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 10C/35/2018, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/3/2022 z 8. júna 2022, takto

### rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

### Odôvodnenie

Rozhodnutie súdu prvej inštancie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 10C/35/2018-513 z 11. októbra 2021 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“ alebo „rozsudok okresného súdu“) rozhodol o spore tak, že prvým výrokom návrh na prerušenie konania zamietol, druhým výrokom určil, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností zapísaných Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXX, katastrálnom území Y, obec: Y, okres: Nitra ako parcela registra „C“ parcelné číslo 2660/13, výmera 1034 m<sup>2</sup>, druh pozemku vinica a parcela registra „C“ parcelné číslo 2660/55, výmera 95 m<sup>2</sup> druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie v podiele 1/1 (ďalej len „nehnuteľnosti“), tretím výrokom priznal žalobkyni proti žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 % a štvrtým výrokom rozhodol o vrátení nespotrebovaného preddavku na trovy dôkazu vo výške 17 € a 27,44 € žalovanej.

2. Súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil právne § 137 písm. c/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 40 ods. 1 a 3, § 46 ods. 1 a 2, § 132 ods. 1, § 628 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“).

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení konštatoval, že v konaní bola sporná platnosť darovacej zmluvy, ktorú uzatvorili strany sporu medzi sebou, a ktorou mala žalobkyňa previesť nehnuteľnosti na žalovanú. V konaní bolo preukázané, že darovacia zmluva, ktorú okresnému súdu predložil Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor pozostávala zo štyroch listov papiera formátu A4. Na prvých troch stranách sa nachádzal text zmluvy, na štvrtom liste sa nachádzali podpisy žalobkyne a žalovanej, ktorých pravosť v konaní nebola spochybňovaná. K predloženej listine boli pripojené ďalšie dva listy predložené Okresnému úradu Nitra dodatočne. Na všetkých listinách sú stopy po odstránených zošívacích sponách. Z dvoch znaleckých skúmaní vyplynulo, že listina vznikla montážou, pretože štvrtý list spolu s osvedčením o pravosti podpisu boli pôvodne súčasťou inej listiny, ktorá bola rozšíta a prvý až tretí list boli vymenené, k čomu znalec T. T. L. uviedol, že k takejto výmene neprišlo pred jej notárskym zviazaním. Okresný súd konštatoval, že závery oboch znalcov boli konzistentné, jednoznačné a vzájomne si neodporujúce. V konaní preto bolo preukázané, že technická jednota listiny musela byť narušená. Oba znalci zhodne konštatovali, že čo sa týka spôsobu zabezpečenia integrity a pečatenia nebola listine poskytnutá prakticky žiadna ochrana pred rozviazaním.

4. Správnosť záverov znalcov o tom, že tretí a štvrtý list boli pôvodne súčasťou iného dokumentu bola v konaní potvrdená aj vyjadrením notárky Mgr. Jany Borovičkovej. Štvrtá listina označená ako osvedčenie o pravosti podpisu žalobkyne sa týkala osvedčenia pravosti podpisu žalobkyne na inej zmluve, a to darovacej zmluve týkajúcej sa nehnuteľností, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území B..

5. K námietke žalovanej, že darovacia zmluva týkajúca sa nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území B. nebola uzatvorená a v konaní nebola predložená, v ten istý deň bola uzatvorená kúpna zmluva týkajúca sa týchto nehnuteľností, preto nie je logické, aby sa uzatvárala darovacia zmluva, súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa konala sama za seba ako aj za obchodnú spoločnosť, preto bolo potrebné osvedčiť pravosť dvoch podpisov. V konaní bolo preukázané, že centrálny register 10. augusta 2015 vygeneroval k osvedčeniu pravosti podpisu žalobkyne štyri čísla, dva v dopoludňajších hodinách vzťahujúcim sa na darovaciu zmluvu a dva v poobedných hodinách vzťahujúcim sa ku kúpnej zmluve. Aj napriek tomu, že takáto darovacia zmluva nebola súdu predložená a žalobkyňa sa nevedela s odstupom času presne vyjadriť kedy a od koho sa dozvedela o povolení vkladu vlastníckeho práva zo spornej darovacej zmluvy nemal súd prvej inštancie preukázanú dôvodnosť obrany žalovanej.

6. Súd prvej inštancie reagujúc na námietku žalovanej ustálil, že darovacia zmluva bola vyhotovená v dvoch vyhotoveniach, ktoré boli predložené katastru. To, že kataster následne k jednému z nich pripojil dva ďalšie listy papiera nemalo vplyv na kvalitu oboch znaleckých posudkov, pretože predmetom skúmania boli dve vyhotovenia spornej darovacej zmluvy, ktoré boli totožné.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

7. O odvolaní žalovanej rozhodol Krajský súd v Nitre (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom sp. zn. 25Co/3/2022 z 8. júna 2022 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“ alebo „rozsudok krajského súdu“), ktorým prvým výrokom rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku II. a výroku III. potvrdil a druhým výrokom žalobkyňu priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu.

8. V odôvodnení konštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec správne právne posúdil. Rozsudok v dostatočnej miere a správne po právnej ako aj skutkovej stránke odôvodnil a s týmto odôvodnením sa odvolací súd v plnej miere stotožnil.

9. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že vzhľadom na závery znaleckého dokazovania nebolo jednoznačne preukázané, že podpis žalobkyne na spornej darovacej zmluve bol riadne osvedčený. Keďže znalec v podanom znaleckom posudku konštatoval, že predmetná darovacia zmluva vznikla montážou, nebolo možné túto zmluvu vyhodnotiť ako platne uzavretú.

10. Na námietky žalovanej uviedol, že pre rozhodnutie vo veci je irelevantné, kedy sa žalobkyňa dozvedela o prevode vlastníckeho práva, či predložila do konania darovaciu zmluvu na nebytové priestory alebo že nevysvetlila podpisovanie iných zmlúv. Za nepodstatné označil odvolací súd aj námietky, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno, nepredložila darovaciu zmluvu na nebytový priestor v X. a kúpnu zmluvu na nebytový priestor v X., neoznačila, čo má byť obsahom týchto zmlúv, nevysvetlila, prečo v jeden deň podpisovala tri rôzne zmluvy na jeden nebytový priestor, nevysvetlila, akým spôsobom došlo k podpisu týchto zmlúv. Odvolací súd uviedol, že dokazovaním bolo preukázané, že darovacia zmluva nebola platne uzavretá a žalovaná preto nemohla nadobudnúť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Odvolací súd opakovane poukázal na závery znaleckého dokazovania, z ktorého jednoznačne vyplynulo, že predmetná darovacia zmluva bola vyhotovená montážou.

#### Dovolanie

11. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľ“), ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodzovala z § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP navrhujúc rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie alebo zmeniť rozsudok odvolacieho súdu tak, že žalobu zamietne a súdne konanie zastaví.

12. V dovolaní odvolaciemu súdu vytýkala, že postupom súdov oboch inštancií došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces. Súd sa „naoko“ zaoberal námietkami žalovanej, avšak iba preto, aby mohli bez bližšej právnej argumentácie vyhlásiť, že tieto námietky nie sú z hľadiska konania relevantné. Niektoré námietky úplne ignorovali. Podľa dovolateľky súdy oboch inštancií nehodnotili všetky dôkazy a nehodnotili ich vo vzájomnej súvislosti. Zľahčovali dôkaznú pasivitu žalobkyne v konaní.

13. V dovolaní žalovaná odvolaciemu súdu vytýkala, že sa nezaoberal a ignoroval, že žalobkyňa odmietla predložiť rovnopis zmluvy, ktorá sa mala použiť na falšovanie, a ktorá by tak dokázala, či ju bolo možné na falšovanie použiť.

14. Dovolateľka za nepresvedčivé považovala tvrdenia žalobkyne, že 13. marca 2018 sa z katastra nehnuteľnosti dozvedela o zmene vlastníctva k pozemkom v Y. za situácie, kedy podľa potvrdenia katastra nehnuteľnosti bola zmena vykonaná až 14. marca 2018. Odvolací súd toto „náhodné“ konanie žalobkyne, ktorá 13. marca 2018 splnomocnila tretiu osobu a obratom podala trestné oznámenie nebral do úvahy. Súd nijako nehodnotil konanie žalobkyne.

15. Dovolateľka ďalej odvolaciemu súdu vytýkala, že sa nezaoberal námietkou rozsahu strán zmlúv. Kúpna zmluva, z ktorej strany mali byť vsunuté do darovacej zmluvy, bola rozpísaná celkom na šiestich stranách, pričom samotný text kúpnej zmluvy predstavoval päť strán obsahujúcich údaje vyžadované zákonom č. 182/1993 Z. z. Žalovaná si nevie vysvetliť ako by bolo možné vtesnať všetky zákonom vyžadované údaje v kúpnej zmluve rozpísané na piatich stranách na fakticky tri strany darovacej zmluvy.

16. V dovolaní dovolateľka poukázala na nesprávny záver súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval, že technická jednota listiny musela byť narušená, čo však podľa dovolateľky zo znaleckých posudkov nevyplýva. Odvolací súd vyhodnotil námietky žalovanej tak, že znalci ani kataster nehnuteľností nezistili žiadne porušenie technickej jednoty darovacej zmluvy, hoci to súd prvej inštancie konštatuje. Súd oboch inštancií taktiež nezobral do úvahy, že s darovacou zmluvou narábali po jej podpísaní viacerí pracovníci notárskeho úradu a katastra. Podľa žalovanej znalci zistili jediné - že pravdepodobne pred podpisom darovacej zmluvy sa pre možnú chybu v písaní vymenili strany, a preto sa posledná strana nezhoduje s prvými tromi (vytlačená na iný papier a pod.), čo však nie je dôkazom o falšovaní, keďže znalci doteraz nezistili narušenie technickej jednoty darovacej zmluvy.

17. Dovolateľka ďalej namietala prenášanie dôkazného bremena. Žalobkyňa spochybňovala

hodnovernosť zápisu do katastra nehnuteľností, ktorá sa prezumuje, preto bola povinná preukázať kto, kedy a akým spôsobom mal falšovať zmluvu. Samotné popretie obsahu darovacej zmluvy žalobkyňou nemôže spôsobiť stratu vlastníckeho práva žalovanej.

18. Žalobkyňa sa k dovolaniu žalovanej nevyjadrila.

Posúdenie veci dovolacím súdom

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“ alebo „NS SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spísania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť.

20. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

21. Dovolací súd považuje za prospešné opakovane pripomínať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu vecí. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, nie je súdom skutkovým.

22. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

23. V danom prípade z dovolania žalovanej vyplýva, že napáda rozsudok odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu na základe § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP

24. Dovolateľka v súvislosti s vadou v zmysle § 420 písm. f/ CSP odvolaciemu súdu vytýkala najmä nevysporiadanie sa s námietkami v odvolacom konaní týkajúcimi sa technickej nemožnosti falšovania a možného zásahu do listín pracovníkmi katastrálneho a notárskeho úradu. Ďalej vytýkala nedostatky v procese vyhodnotenia dôkazov, a to najmä vyvodenia nesprávneho záveru zo znaleckého posudku o porušení technickej jednoty listiny. Súd podľa dovolateľky preniesli dôkazné bremeno na žalovanú, keď akceptovali dôkaznú pasivitu žalobkyne.

25. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

26. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany

sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom odvolacom návrhu spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

27. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

28. K námietke dovolateľky, že odvolací súd sa nezaoberal tvrdeniami týkajúcimi sa konania žalobkyne, ktorá do konania nepredložila rovnopis zmluvy a okolnosťami zistenia zmeny vlastníckeho práva, ktorý dovolateľka považovala za nepravdepodobnú, tvrdeniami rozsahu strán darovacej zmluvy, tvrdeniami, že falšovanie mohli spôsobiť aj pracovníci okresného či notárskeho úradu a tvrdením o dôkaznej pasivite žalobkyne, dovolací súd poukazuje na body 10.1. až 10.4. rozsudku odvolacieho súdu. Je zrejmé, že odvolací súd sa danými námietkami zaoberal, avšak s poukazom na znalecké dokazovanie ich vyhodnotil ako nepodstatné, účelové a nedôvodné, ktoré vo vzťahu k prejednávanej veci boli irelevantné. Dovolací súd tento záver odvolacieho súdu považuje za udržateľný a v kontexte ďalších vykonaných dôkazov za logický a bez známk svojvôle. Najvyšší súd súhlasí s odvolacím súdom, že výhrady dovolateľky sú bez právnej relevancie, keďže buď ide o účelové domnienky (zásah do listín pracovníkmi notárskeho a katastrálneho úradu, okamih a spôsob zistenia zmeny zápisu vlastníckeho práva) alebo výhrady bez dôkaznej sily (rozsah strán zmlúv, predloženie rovnopisu zmluvy). K námietke nevysporiadania sa s dôkaznou pasivitou poukazuje okrem vyššie uvedeného rozsudku krajského súdu aj na bod 40. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý konštatoval, že hoci žalobkyňa do konania nepredložila darovaciu zmluvu, aj za tohto stavu nemal súd preukázanú dôvodnosť obrany žalovanej. Obranu žalovanej okresný súd vyhodnotil za tak nedostačujúcu, že vzhľadom na výsledky dokazovania nebola schopná zvrátiť rozhodnutie súdu. Preto uvedené námietky dovolací súd vyhodnotil ako nedôvodné.

29. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Základné právo na súdnu ochranu každému garantuje, že konanie v jeho veci bude prebiehať podľa vopred stanovených pravidiel pred nestranným a nezávislým súdom. Do obsahu predmetného práva však nepatrí záruka toho, že rozhodnutie bude zodpovedať očakávaniam strany sporu. Ak preto odvolací súd v prejednávanej veci rozhodol inak, než dovolateľka očakávala, nejde o porušenie jej práva na spravodlivý proces, keďže len samotná nespokojnosť s výsledkom konania nemôže založiť dôvodnosť podaného dovolania.

30. Podľa § 442 CSP dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd.

31. Pokiaľ dovolateľka namietala vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP spočívajúcu v nedostatočne zistenom skutkovom stave veci a v nesprávnom hodnotení dôkazov dovolací súd uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej

inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto vo všeobecnosti nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

32. Zásada viazanosti zisteným skutkovým stavom neznamená, že najvyšší súd je viazaný takou interpretáciou dôkazu, ktorá v sebe obsahuje ničím nepodloženú účelovo vytvorenú domnienku, ktorej jediným cieľom je vylúčiť danosť nároku. Rovnako túto zásadu nemožno interpretovať ako nemožnosť najvyššieho súdu reagovať na zjavný, ničím neodôvodnený, a preto arbitrárny skutkový omyl. Preto najvyšší súd má právo skúmať, či hodnotenie dôkazov nie je natoľko mimo prípustného a logického rámca hodnotenia dôkazov, a teda, či nedošlo týmto procesným postupom súdu k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru (pozri III. ÚS 104/2022, bod 18. a 19.).

33. Dovolací súd dodáva, že zásada voľného hodnotenia dôkazov zakotvená v čl. 15 Základných princípov CSP a v § 191 CSP vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 Ústavy SR) a znamená, že záver, ktorý sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Hodnotenie dôkazov úvahou súdu však neznamená ľubovôľu, lebo hodnotiacia úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a vykazovať funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania.

34. Námietku dovolateľky o nesprávnom závere súdov oboch inštancií, ktoré nesprávne interpretovali závery znaleckých posudkov o technickej jednote listín považuje dovolací súd za účelovú a neopodstatnenú. Znalecké posudky obsahujú zhodne aj záver, že prvá až tretia strana zmluvy boli vymenené a štvrtá strana predmetnej darovacej zmluvy bola vyhotovená (vytlačená) odlišným spôsobom ako prvé strany a bola vložená k zväzku listín (do zmluvy) dodatočne až po notárskom zviazaní. Na pojednávaní konanom 22. júla 2021 bol vypočutý znalec T.. L. T., L., ktorý explicitne uviedol, že „jednota listiny bola narušená“. Uvedený záver potvrdila aj W.. N.. T. H., riešiteľka posudku, za znalca Kriminalistický a expertízny ústav Policajného zboru na pojednávaní okresného súdu 13. septembra 2021. Preto dovolací súd dospel k záveru, že súdy oboch inštancií (odvolací súd v bodoch 10.-11. odôvodnenia rozsudku, súd prvej inštancie v bodoch 39.-41. odôvodnenia rozsudku) pristúpili k hodnoteniu znaleckých posudkov v súlade so zákonom (§ 207 v spojení s § 191 ods. 1 a 2 CSP) a na ich základe dospeli k skutkovým zisteniam bez známok svojvôle, čo vyústilo do jasného a zrozumiteľného záveru. Preto aj túto námietku dovolací súd vyhodnotil ako neopodstatnenú.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP

35. Podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

36. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP má osobitný význam vzájomný vzťah medzi „právnou otázkou“ a „rozhodovacou praxou odvolacieho súdu“. Pre právnú otázku v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“ (R 83/2018).

37. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine či iného predpisu hmotného práva), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky dovolateľa

v dovolaní nenastolené a nepomenované nemajú z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia relevanciu.

38. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie vykazuje nedostatky v tom smere, že dovolateľka v dovolaní neoznačila judikatúru dovolacieho súdu, od ktorej sa odvolací súd mal vo svojom rozhodnutí odkloniť a zároveň z dovolania nie je jasná jednoznačná právna otázka, ktorú by mal dovolací súd zodpovedať. Pritom v zmysle bodu 16. uznesenia Veľkého senátu Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1VCdo/2/2017 platí, že pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

39. Pokiaľ by dovolací súd absenciu konkrétne vymedzenej právnej otázky nezohľadnil, a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priechiaci sa cieľu sledovanému § 421 ods. 1 CSP (porovnaj 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil), porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

40. Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že (ani) na podklade dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum a dovolanie s poukazom na § 447 písm. f/ CSP odmietol.

41. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

42. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.